

راهبردهای توسعه مراکز شهری پایدار نمونه موردی محدوده مرکزی اصفهان

نیما استوار

دانشجوی ارشد طراحی شهری دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه هنر اصفهان

E-mail: ni_os2087@yahoo.com

چکیده

توجه به مراکز شهری به عنوان بخشی از ساخت اصلی شهر از این جهت درخور اهمیت است که این مراکز از یک سو نماد میزان توسعه یافتگی یک شهر و مظهر بالندگی و هویت‌مندی و از دیگر سو مکان تعاملات اجتماعی، آموزش و محل زندگی جمعی ساکنان آن است. بازآفرینی و باززنده سازی مراکز شهری را در دو عنوان اصلی می توان مورد توجه قرار داد. اول باززنده سازی و احیای مراکز شهری موجود در بافت های تاریخی و مراکز سنتی شهر، دوم خلق و بازآفرینی مراکز شهری در توسعه های جدید به گونه ای که زمینه ساز متنوعی از کاربری ها باشد. این نوشتار در جستجوی یک الگوی توسعه پایدار به عنوان راهنمایی برای بازآفرینی و باز زنده سازی مراکز شهری است که ضمن توجه به ابعاد اقتصادی جوابگوی ابعاد اجتماعی و فرهنگی و در کل ایجاد یک فضای شهری سرزنده باشد و در این مسیر پس از تبیین زمینه های استراتژیک با استفاده از تکنیک سوات به تحلیل محدوده مطالعه و نقد اقدامات در آن می پردازد. از نتایج این پژوهش ارائه رویکردی کاربردی برای تحلیل و ارائه راهکار در برخورد با پدیده مرکز شهر می باشد.

واژه های کلیدی: مراکز شهری ، توسعه پایدار ،تحلیل سوات ، محدوده مرکزی اصفهان

۱- مقدمه

جامعه ما و مناطق شهری در اطراف مراکز شهری رشد یافته اند. مراکز شهری به طور سنتی مراکز اصلی حمل و نقل را شکل می دادند که قبل از اینکه خودرو تحرک فردی را تحت تاثیر قرار دهد بیشترین تجارت و خرده فروشی در آن ها اتفاق می افتاد. در این فرآیند آنها بسیاری از مشاغل و فرصت های آموزشی فراهم می کردند. در شهرهای کوچکتر نیز ، مراکز هنوز ارائه دهنده خدمات ناشی از تمرکز برای جوامع پراکنده هستند.

بسیاری از شهرهای ما پایه های صنعتی خود را از دست داده اند. بسیاری از مراکز شهری ما اثر چیزی را که در نتیجه انقلاب صنعتی بوجود آمد تجربه می کنند. صنایع و ادارات دیگر در مراکز سنتی قرار نمی گیرند و بیشتر در حاشیه ها واقع می گردند. باز آفرینی مرکز شهر نیز اغلب فقط شامل ایجاد یک مرکز خرید جدید می شود.

تغییر رفتار مصرف کنندگان منجر شده که بسیاری از خانواده ها بیشتر خرید خود را در فروشگاه ها ی بزرگ یک بار در هفته انجام دهند تا اینکه به مغازه ها در خیابان های شلوغ و بازارهای روزمره مراجعه کنند. افزایش مراکز خرید حومه ای و جایگزین هایی همچون سفارش اینترنتی بسیاری از داد و ستد هایی را که بسیاری از شهر ها بدان وابسته بودند از آن ها دور کرده است.